

**UCHWAŁA NR XIII/55/16
RADY GMINY KOBYLIN-BORZYM**

z dnia 15 marca 2016 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar
przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kobylin-Borzymy na lata 2016-2021.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz.1515 ze zm.), oraz art.110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.), oraz art. 6 ust. 1 i 2, art.2 pkt 2, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015r. poz.1390) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2021 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonywanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kobylin-Borzymy

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

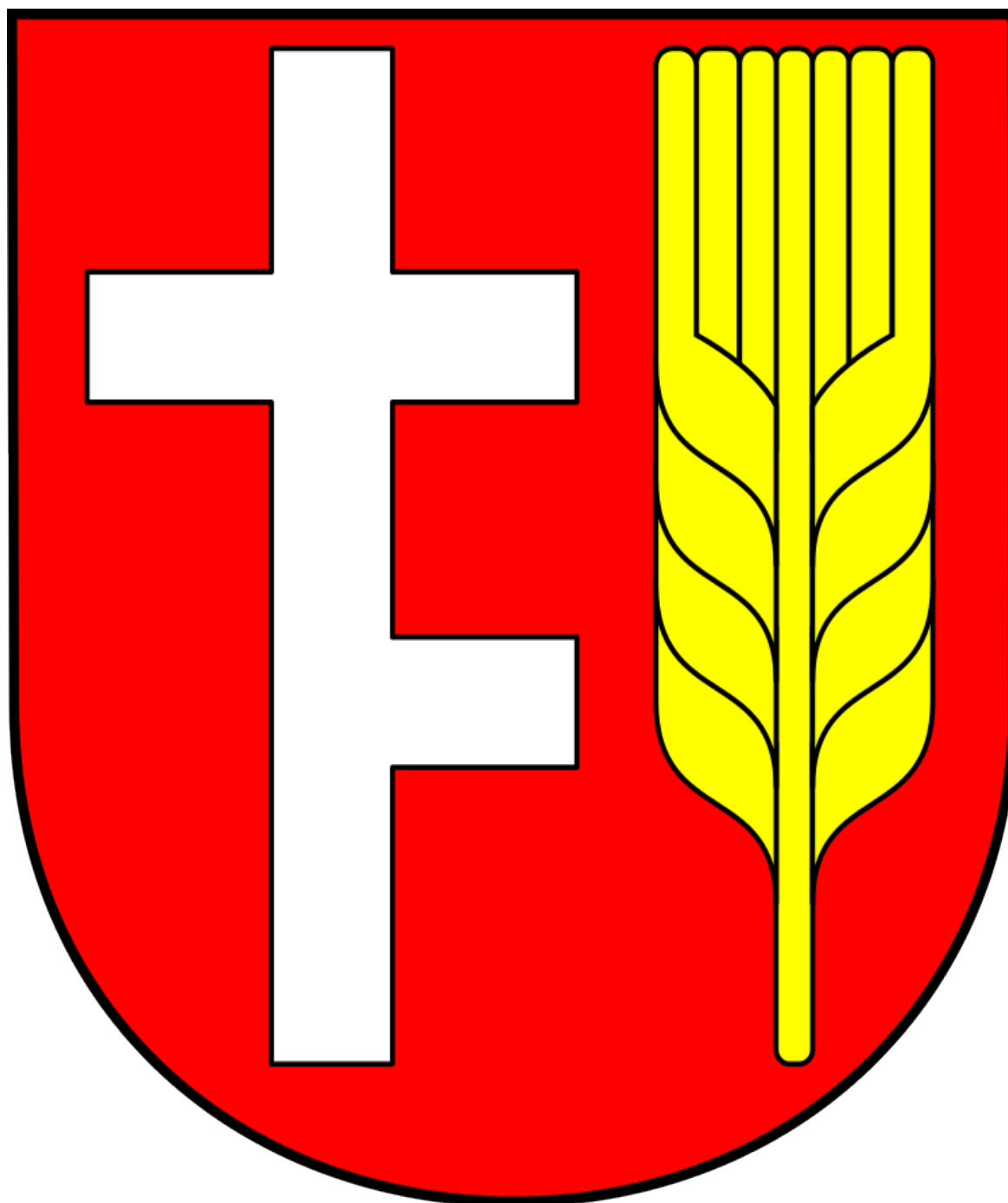
Przewodniczący Rady

Krzysztof Targoński

Załącznik do uchwały Nr XIII/55/16
Rady Gminy Kobylin-Borzymy
z dnia 15 marca 2016 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata
2016–2021**

Kobylin-Borzymy, marzec 2016 r.

I. Wprowadzenie

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1390) stanowi, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności.”

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z art. 6 ust.2 pkt 1 w/w ustawy Gmina m.in. opracowuje i realizuje gminny program przeciwdziałania w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- jest intencjonalna** – przemoc jest zamierzonym, celowym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- odbywa się w warunkach nierównowagi sił** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, sprawca jest silniejszy, a ofiara słabsza,
- narusza prawa i dobra osobiste** – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.),
- powoduje cierpienie i ból** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Tabela 1. Rodzaje przemocy – formy zachowań

Rodzaje przemocy	Formy zachowań
Przemoc fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.
Przemoc psychiczna	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie groźb itp.
Przemoc seksualna	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety itp.
Przemoc ekonomiczna	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.

Źródło: Niebieska Linia

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kobylin-Borzymy na lata 2016-2021**, zwany dalej **Programem**. Zawiera on: podstawy prawne działania, diagnozę zasobów i problemów, cel główny i cele szczegółowe, wymienia realizatorów i adresatów Programu, instytucje współpracujące. Program przedstawia również charakterystykę zjawiska przemocy w rodzinie, dostępne dane na temat przemocy w rodzinie w Gminie Kobylin-Borzymy. Cele, działania Programu odpowiadają na potrzeby mieszkańców Gminy Kobylin-Borzymy, w zakresie przeciwdziałania występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie i mieszczą się w możliwościach pracy Ośrodka.

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie są:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. Nr 78 poz. 483, z późn.zm).

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 1390)

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 poz. 163 z późn. zm.)

II. Diagnoza zasobów i problemów w Gminie Kobylin-Borzymy

2. 1. Charakterystyka Gminy Kobylin-Borzymy

Gmina Kobylin-Borzymy leży w północnej części Wysoczyzny Wysokomazowieckiej, północno-wschodnim fragmentem sięga do doliny górnej Narwi. Zajmuje powierzchnię 120 km², którą zamieszkuje 3 500 osób w 40 miejscowościach. W gminie występują wsie o historycznie ukształtowanych i chronionych układach osadniczych, np. w Kobylinie-Borzymach znajduje się zespół wiejski o układzie ulicowym. Początki osadnictwa sięgają w. XV. Parafię erygowano w 1448 roku, w XV wieku powstało też Kurowo. Początkowo była to wieś ruska, w 1509 r. weszła w skład dóbr waniewskich, należących do Radziwiłłów. Pod koniec XIX wieku wzniesiono dwór, rozbudowany w 1920 r. Obecnie jest siedzibą Narwiańskiego Parku Narodowego. Całość otacza rozległy park, liczący 7350 ha (obecnie do gminy należą 104 ha tego parku), przez który przepływa Kurówka.

Malowniczy krajobraz, położenie nad rzeką Narew oraz bogata flora i fauna NPN – to niewątpliwie zalety gminy. Bezценne środowisko przyrodnicze zachęca do uprawiania turystyki, zwłaszcza krajoznawczej. Rzeka na obszarze parku jest udostępniona do wędkowania; urozmaiceniem wypoczynku mogą być przejażdżki łódkami „psychówkami”, można też wypożyczyć łodzie i kajaki. Przy dworku znajduje się strzeżone pole biwakowe, kładka edukacyjna, wieża widokowa, wiata i miejsce na ognisko.

Do stałego repertuaru odbywających się w gminie imprez, wpisała się Biesiada Miodowa organizowana w weekend na przełomie sierpnia / września. Można spróbować wszelkich gatunków miodu, kupić wielobarwne nektary, świece z wosku pszczelego i preparaty lecznicze z propolisu.

2.2. Diagnoza problemu – dane

Diagnoza powstała w oparciu o materiały własne oraz dane statystyczne Komisariatu Policji w Sokołach, Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylinie-Borzymach, Urzędu Gminy. Rozpoznanie skali zjawiska, opierając się wyłącznie na danych statystycznych nie daje pełnego zobrazowania skali zjawiska.

Niewątpliwie jednym z głównych podmiotów zaangażowanych w zwalczanie problemu przemocy w rodzinie jest Policja. Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące liczby interwencji oraz wszczętych postępowań w sprawach o znęcanie.

Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2013 - 2015 przez instytucje

Instytucja zakładająca NK	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego		
	2013	2014	2015
Razem	8	9	6
Policja	7	9	6
OPS	1	0	0
Oświata	0	0	0
Służba zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Kobylinie-Borzymach

Dane te jednak nie oddają w pełni obrazu przemocy na terenie Gminy Kobylin-Borzymy. Zjawisko to jest powszechne, jednak nie zawsze jest ujawniane, co utrudnia rozpoznanie i przeciwdziałanie jej. W ostatnim czasie zauważalna jest tendencja wzrostowa osób szukających wsparcia i pomocy w sytuacjach przemocy domowej dlatego też, liczba Niebieskich Kart wzrasta. Prowadzone działania lokalne jak i ogólnopolskie powodują zmiany świadomości społecznej i z jednej strony zwiększa się gotowość domniemanych ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy.

2.3. Zasoby umożliwiające przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w Gminie Kobylin-Borzymy

Do zasobów umożliwiających przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w Gminie Kobylin-Borzymy można zaliczyć zarówno osoby – specjalistów z różnych dziedzin m.in. pracownik socjalny jak i instytucje

funkcjonujące na jej terenie, prowadzące działalność na rzecz osób doznających przemocy, i sprawców przemocy. Poniższa tabela przedstawia wykaz podmiotów świadczących wsparcie dla mieszkańców Gminy Kobylin-Borzymy.

Jednostki wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie w Gminie Kobylin-Borzymy

Nazwa jednostki	Adres jednostki
Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Główna 11 18-204 Kobylin-Borzymy
Komisariat Policji	ul. Nowy Świat 18-218 Sokoły
Gminna Komisja Do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Główna 11 18-204 Kobylin-Borzymy
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Mickiewicza 1 18-200 Wysokie Mazowieckie
Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich	ul. Ludowa 44 18-200 Wysokie Mazowieckie

III. Zadania służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Gmina

Do zadań gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych

Pomoc społeczna

Celem działań pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy w rodzinie. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach swoich kompetencji i zadań pracownik socjalny:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,

- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

przedstawiciele pomocy społecznej są członkami zespołu interdyscyplinarnego współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin.

Służba zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często temu towarzyszą mu poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc ofiarom przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:

- umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- poinformowanie osoby, co do których istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy,
- wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły psychicznej,
- poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji,
- powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała)

Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Policja

Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza policji zgodnie z obowiązującym prawem to:

- udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy,
- organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania,
- przeprowadza z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego.

- przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,
- podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą,
- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Funkcjonariusz policji uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Oświata

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia jest ofiarą przemocy lub przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:

- przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności,
- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W sytuacji gdy aktem przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu GKRPA podejmuje następujące działania:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,

- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

Przedstawiciel GKRPA jest członkiem zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

Zespół interdyscyplinarny i grupy robocze

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Do zadań grupy roboczej należy, w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

IV. Cele programu

Cel ogólny:

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje.

Cele szczegółowe programu:

1. Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup społecznych.
3. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
4. Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin.
5. Zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie

V. REALIZATORZY PROGRAMU

- 1) Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) Komisariat Policji w Sokołach,

- 4) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 5) Placówki oświatowe,
- 6) Służba zdrowia,

VI. SPODZIEWANE EFEKTY

- 1) Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy,
- 2) Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Kobylin-Borzymy
- 3) Zwiększenie skuteczności działań,
- 4) Zmiana postaw społecznych wobec przemocy,

VII. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany na terenie gminy Kobylin-Borzymy w latach 2016 - 2021. Wdrażanie rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej.

VIII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana, monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylinie-Borzymach na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów programu oraz na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców na zakończenie programu. Ostateczne efekty podsumowane zostaną w raporcie po zakończeniu jego realizacji. Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

1. Liczba osób/rodzin objętych pomocą,
2. Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. Ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych,
4. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
5. Liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta”
6. Liczba ofiar przemocy w rodzinie,
7. Liczba osób biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych,
8. Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy,
9. Liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie

IX. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Kobylin-Borzymy, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Harmonogram działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2016 – 2021

Cel 1. Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Zadania	Realizacja/Działania	Realizatorzy	Źródło finansowania	Termin realizacji
1. Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie i podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie.	- popularyzacja założeń tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy oraz działań podejmowanych w ramach Programu,	OPS Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Urząd Gminy GKRPA	na bieżąco 2016-2021
2. Badanie postaw	- badanie wiedzy mieszkańców	Zespół ds. Przeciwdziałania		2016

społecznych mieszkańców wobec zjawiska przemocy w rodzinie	gminy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, - popularyzowanie wyników sondaży na stronie internetowej.	Przemocy w Rodzinie		
--	--	---------------------	--	--

Cel 2. Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup społecznych

Zadania	Realizacja/Działania	Realizatorzy	Źródło finansowania	Termin realizacji
1. Przegląd oferty profilaktycznej, oraz promocja w środowisku lokalnym.	- przegląd placówek i podmiotów realizujących programy profilaktyczne, - współdział w realizacji programów profilaktycznych	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Urząd Gminy, OPS, GKRPA	na bieżąco 2016-2021
2. Współpraca z realizatorami programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- współdział w organizacji działań informacyjnych - prowadzenie zajęć wychowawczych oraz zajęć informacyjno-edukacyjnych, - wdrażanie programów innowacyjnych,	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Placówki oświatowe, GKRPA w Kobylinie-Borzymach	GKRPA, Urząd Gminy	2016-2021
3. Realizacja programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z zakresu: a) konstruktywnej komunikacji interpersonalnej, b) modyfikowania agresywnych zachowań, c) umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy	- współpraca przy realizacji programów psychoedukacyjnych adresowanych do rodziców, - wspieranie poradnictwa rodzinnego, - prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców	OPS, Policja, GKRPA w Kobylinie-Borzymach	GKRPA, Urząd Gminy	2016-2021
4. Realizacja programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców.	- identyfikacja przypadków zagrożenia przemocą w rodzinie, - postępowanie interwencyjne według procedur dla poszczególnych grup zawodowych.	OPS, Policja, Szkoły Służba zdrowia.		2016-2021
5. Wczesne rozpoznawanie i reagowanie na sytuację, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy w rodzinie bądź zagrożenie wystąpienia.				

Cel 3. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

Zadania	Realizacja/Działania	Realizatorzy	Źródło finansowania	Termin realizacji
1. Szkolenia grup zawodowych realizujących zadania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- szkolenie zespołu interdyscyplinarnego, - szkolenie grup zawodowych pracujących z dzieckiem i rodziną w tym przedstawicieli szkół, służby zdrowia,	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Policja, OPS, Szkoły, Służba zdrowia, GKRPA,	Urząd Gminy	Na bieżąco

Cel 4. Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin

Zadania	Realizacja/Działania	Realizatorzy	Źródło finansowania	Termin realizacji
1. Udzielenie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie pozostającym w środowisku zamieszkania.	- podejmowanie interwencji kryzysowej, - podejmowanie procedury Niebieskiej Karty, - udzielanie informacji o instytucjach	OPS, GKRPA, Służba zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny, Policja	OPS, Urząd Gminy	2016-2021 2016-2021
2. Wspieranie programów interwencyjnych w sprawach dzieci, które są ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie.	prowadzących poradnictwo specjalistyczne w tym: prawne, psychologiczne, pedagogiczne, socjalne	OPS, Policja, Szkoły	Urząd Gminy	2016-2021
3. Współpraca z organizacjami i instytucjami w zakresie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	- podejmowanie interwencji kryzysowych, - prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, - programy dla sprawców przemocy, którzy dobrowolnie szukają pomocy	PCPR	Urząd Gminy	2016-2021

Cel 5. Zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie

Zadania	Realizacja/Działania	Realizatorzy	Źródło finansowania	Termin realizacji
1. Współpraca podmiotów wskazanych w Programie oraz koordynacja działań podejmowanych w ramach tworzonego systemu.	- wypracowanie i wdrażanie procedur współpracy służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,	Zespół Interdyscyplinarny, OPS, Policja, Szkoła, Służba zdrowia, Kurator,	Bez kosztów	2016
2. Utworzenie	- utworzenie i bieżąca aktualizacja internetowej	Zespół Interdyscyplinarny	Bez kosztów	Na bieżąco

<p>systemu informacji o zjawisku przemocy w rodzinie i udzielanej pomocy na terenie gminy oraz monitorowanie realizacji Programu.</p> <p>3. Upowszechnianie informacji o Programie oraz instytucjach realizujących zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>	<p>bazy danych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,</p> <p>- gromadzenie danych statystycznych pozyskiwanych ze wszystkich instytucji działającym w systemie,</p> <p>- portal internetowy</p>	<p>OPS</p>	<p>Bez kosztów</p>	<p>Na bieżąco</p>
--	---	------------	--------------------	-------------------